

အတွဲ(၁) အမှတ်-၁ **လစဉ်သတင်းလွှာ** ဇွန် ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၉

မြန်မာ့ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အပေါ် အမျိုးသမီးတွေ ဘာပြောလဲ

မေ ၁၇၊ ၂၀၁၉

‘မြန်မာ့ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်မှုဖြစ်စဉ်တွင် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍ’နှင့် ပတ်သက်ပြီး သုတေသနအစီရင်ခံစာ (၂) ခု ဖတ်ကြားပွဲနှင့် စကားဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့က ရန်ကုန်မြို့၊ ဆီဒုံးနားဟိုတယ်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ပညာအလင်းပွင့်မြန်မာသုတေသနဖောင်ဒေးရှင်း (EMReF) နှင့် Inclusive Peace and Transition Initiative (IPTI) အဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း၍ တစ်နှစ်တာကာလ သုတေသနပြုလေ့လာထားသည့် အဆုံးသတ်သုတေသနအစီရင်ခံစာအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးပူးပေါင်းရန်ပုံငွေအဖွဲ့-မြန်မာ (Joint Peace Fund) မှ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းစကားဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစုပင်လုံ၌ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ ထိရောက်မှုအတိုင်းအတာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ငြိမ်းချမ်းမှုအလေ့အထ တည်ဆောက်ခြင်းတွင် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပါဝင်သော အခန်းကဏ္ဍ စသည့်အကြောင်းအရာ (၂)ခု ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ စကားဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲတွင်ပါဝင်သော ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားနေသည့် အမျိုးသမီးများ၏ လက်ရှိငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အပေါ် အမြင်များကို ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးက ပိုပြီးဝေးလာတယ်လို့ ခံစားရတယ်

“အခုအခြေအနေမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးက တော်တော်လေး အလုပ်မဖြစ်လာတဲ့အခါ ကျွန်မတို့ကျေနပ်တဲ့ အတိုင်းအတာတခုထိ (အားလုံးမပြည့်စုံသည့်တိုင်အောင်) ကျွန်မတို့သွားတဲ့အဆင့်တိုင်းမှာ လိုချင်တဲ့ဟာ မရတဲ့အခါကျတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ရတဲ့ ကျွန်မတစ်ယောက်တည်း ခံစားချက်က မငြိမ်းမချမ်း ခံစားရတယ်။ ကျွန်မတို့က ပိုပိုပြီး ဝေးလာတယ်လို့ ခံစားရတယ်။”

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ် မှေးမှိန်မသွားဖို့ အစိုးရက အဓိကပဲ

“ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွေ မှေးမှိန်မသွား

ဖို့အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်တဲ့ အစိုးရက အဓိကပါပဲ။ အစိုးရကဆောင်ရွက်ရမယ့် လုပ်ငန်းတွေကို တိတိကျကျဆောင်ရွက်ဖို့ လိုတယ်။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံမှာ ငြိမ်းချမ်းရေး ထက် ပိုပြီးအရေးကြီးတာ ဘာမှမရှိပါဘူး။”

နိုင်ငံကောင်းဖို့အတွက် ပြင်သင့်တာတွေ ပြင်ပေးပါ

“ပြီးတော့ NCA (Nationwide Ceasefire Agreement) ကို ပြန်ပြီး သုံးသပ်နေတာ တွေလုပ်နေတယ်။ သုံးသပ်ပြီး ပြင်သင့်ရင် ပြင်ဖို့လိုပါတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုတာလည်း ပြင်သင့်ရင် ပြင်ရမှာပဲ။ NCA လည်း ပြင်သင့်ရင် ပြင်ရမှာပဲ။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံကောင်းဖို့အတွက် ဆို ဒါကိုပြင်ဖို့ ဝန်မလေးသင့်ပါဘူး။”

ဒေါ်ခွဲဘူ
အဖွဲ့ဝင်၊ မြေယာနှင့်သယံဇာတသဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အစုအဖွဲ့၊ UPDJC

ဤလစဉ်သတင်းလွှာကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးသုတေသနစင်တာ (IDRC) ၏ ကူညီထောက်ပံ့မှုဖြင့် ထုတ်ဝေပါသည်။ သတင်းလွှာကို အခမဲ့ရယူနိုင်ရန် shweshwe.kyinhlaingg@gmail.com သို့ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

မသီတာ(စမ်းချောင်း)

စာရေးဆရာမ

စုပေါင်းအိမ်မက် ဆက်မက်ချင်တယ်

“တကယ့်ငြိမ်းချမ်းရေး အလေ့အထ ကောင်းတွေဖြစ်ဖို့ဆိုရင်တော့ အားလုံးက တူညီစွာ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ စုပေါင်းအိမ်မက် တစ်ခုရှိရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးနဲ့ လှုံ့ဆော်ပါ တယ်။ စုပေါင်းအိမ်မက်ဆိုတဲ့ဟာတစ်ခုကို အားလုံးဝိုင်းမက်ဖို့အတွက် ကျွန်မတို့လုပ်ခဲ့ ကြတယ်။ ဆက်ပြီးတော့လည်းစုပေါင်းအိမ်မက် ကို ဆက်မက်ချင်ပါသေးတယ်။”

မသဉ္ဇာရွှန်းလဲ့ရည်

Advocacy Coordinator
Action Committee Democracy and
Development (ACDD)

လူငယ်တွေရဲ့အသံကို နားထောင်တဲ့

ယန္တရား မရှိဘူး

“စစ်ပွဲတွေရပ်ဖို့ လှုပ်ရှားမှုတွေလုပ်လာ တာ ၂၀၁၂ တည်းကဆိုတော့ အခုဆိုရင် (၇) နှစ် ရှိပြီပေါ့နော်။ ကျွန်မတို့ လူငယ်တွေ စုစည်းပြီးလုပ်တဲ့အလုပ်တွေက ကဏ္ဍတော် တော်စုံပဲဖြစ်ပါပြီ။ ၂၁)ရာစုပင်လုံမှာ လူငယ်တွေ အတွက် သီးသန့်ချိန်နယ်လုပ်ဖို့ ကျွန်မတို့ ပုံစံအစုံနဲ့ တိုက်တွန်းတယ်။ လူငယ်တွေရဲ့ အသံကို နားထောင်တဲ့ ယန္တရားမရှိဘူး။ လူငယ်တွေအသံနဲ့ တည်ရှိမှုကို နားလည် မပေးတဲ့အခါ အနာဂတ်ကို အလေးမထား ဘူးလို့ ခံစားလာရတယ်။”

ဒေါ်သန္တာဦး

ဒါရိုက်တာ၊ Women and Peace
Action Network (WAPAN)

စိန်ခေါ်မှုထက် အခွင့်အလမ်းအနေနဲ့ စဉ်းစားကြမယ်

“ဒီလိုဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေမှာ စိန်ခေါ်မှုဆိုတာထက် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ စဉ်းစား ကြရအောင်ပေါ့။ ဒါကို အခွင့်အလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ပါဝင်နေတဲ့အဖွဲ့ အစည်းတွေက ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ပြီးသုံးသပ်နိုင်တယ်။ လုပ်ဖို့အခြေအနေရှိတယ်။ လုပ်လည်း လုပ်သင့်တယ်။ နောက်ထပ် ပိုကောင်းတဲ့ပေါ်လစီတွေကို ပြန်ပြင်ဆင်နိုင်တဲ့ အနေအထားရှိ တယ်။ အဲဒီလိုမျိုးပဲ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေကလဲ (၂၁) ရာစုပင်လုံက သွားသည်ဖြစ်စေ၊ ရပ်နေသည်ဖြစ်စေ ကိုယ်လုပ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေကို သွားနေလို့ ရတယ်။”

ဒေါ်နန်းဖြူဖြူလင်း

National Advisor
Alliance for Gender Inclusion in
Peace Process (AGIPP)

ငြိမ်းချမ်းရေးရဲ့လားရာ ဘယ်လိုသွားနေလဲ ခန့်မှန်းမရဖြစ်နေတယ်

“ငြိမ်းချမ်းရေးရဲ့လားရာက ဘယ်လဲဆိုတာ ကျွန်မတို့လည်းမသိဘူး။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက် ပွဲပြီးသွားရင် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်တွေ၊ နာမည်တွေ၊ ဖွဲ့စည်းပုံ တွေရော ပြောင်းဦးမှာလားလို့ ကျွန်မတို့ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့ အဆင့်မဟုတ်တဲ့အတွက် ဘယ်လိုမှပြောလို့မရတဲ့အနေအထား ဖြစ်နေပါတယ်။”

ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းနေတယ်

“အခုဆိုရင် နိုင်ငံတော်မှာ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများကော်မတီဆိုတာ ရှိ တယ်။ အဲဒီမှာ အမျိုးသမီးငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေး Technical Working Group ဆိုတာ ရှိတယ်။ သူတို့တွေက မြန်မာ့ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာ အမျိုးသမီးများငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေး ကို အထောက်အကူပြုဖို့ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနတွေနဲ့ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်း ထားတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီနေရာနဲ့ တကယ်သွားနေတဲ့ UPC နဲ့ ချိတ်ဆက်မှု မရှိဘူး။ လူတွေပဲ ချိတ်နေတာ ယန္တရားတွေက ချိတ်မနေဘူး။”

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေ တရားဝင်ပါဝင်ခွင့်ရချင်တယ်

“တကယ်တော့ ပြည်သူတွေကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက ပြည်သူ အသံတွေကို သယ်ဆောင်ပြီး ပိုကောင်းတဲ့မူဝါဒတွေ ချမှတ်ဖို့ အကြံတွေ အများကြီးပေးနိုင် တယ်။ ဒါပေမယ့် တရားဝင်ပေးခွင့်မရှိဘူး ဖြစ်နေတယ်။ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက နိုင်ငံရဲ့အရေးကြီးတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာ တရားဝင်ပါဝင်ခွင့်နဲ့ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေ ရဲ့ တတ်ကျွမ်းမှုကို တရားဝင်အသိ အမှတ်ပြုရင် သိပ်ကောင်းမှာပါပဲ။”

ကျေးလက်နေ အမျိုးသမီးများ ဘဝမြှင့်တင်ပေးရေး လွှတ်တော်တွင် တိုက်တွန်း

မေ-၄၊ ၂၀၁၉

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျေးလက်ဒေသနေရာအများအပြားမှ အမျိုးသမီးများ၏ လူမှုဘဝကိုလည်းမြှင့်တင်ရန် လိုအပ်သဖြင့် အစိုးရအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ပေးရန် မေလ(၃)ရက်နေ့ကပြုလုပ်သည့် အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများ၏ လူနေမှုဘဝကို မြှင့်တင်ပေးခြင်း မရှိပါက ကျေးလက်များပျောက်ကွယ်သွားနိုင်သဖြင့် ကျေးလက်နေ အမျိုးသမီးများ၏ လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ရန်၊ နိုင်ငံစီးပွားရေးတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ပါဝင်ရန်၊ ရေခြားမြေခြားတွင် အလုပ်သွားလုပ်ခြင်းကို လျှော့ချရန်၊ အိမ်တွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖော်ဆောင်ရန် အသိပေးခြင်း၊ ရင်းနှီးရန် ငွေကြေးစီမံပေးခြင်း၊ ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကို တန်ဖိုးမြှင့်ပစ္စည်းများဖန်တီးတတ်ရန် အားပေးခြင်း၊ ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ဈေးကွက်တည်တံ့အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ စုပေါင်းအင်အားဖြင့် ဖော်ဆောင်ပေးရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးမှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာတင်တင်ဝင်းက တင်သွင်း ခဲ့သည်။

လက်ရှိကာလတွင် ကျေးလက်ကိုစွန့်ခွာ၍ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ အဖြစ် သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသဖြင့် ကျေးလက်တွင် လယ်ယာလုပ်သားများ ရှားပါးနေချိန်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမျိုးသမီးများ အတွက်လည်း ကျေးလက်တွင် အဆင်မပြေသဖြင့် မြို့ပြသို့လည်းကောင်း၊ တခြားတဖက်နိုင်ငံသို့လည်းကောင်း သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာမှ လူကုန်ကူးခံရခြင်း၊ မြို့ပြတွင် ကျူးကျော်များ များပြားလာခြင်း၊ လိင်အကြမ်းဖက်မှုများ ကြုံနေရခြင်းဖြင့် အမျိုးသမီးဘဝ လုံခြုံမှုမရှိတော့ကြောင်း ဒေါက်တာတင်တင်ဝင်းက ဆိုသည်။

၎င်းက "ယခုအတိုင်း ဆက်လက်၍ ကျေးလက်ကို ပစ်ထားမည်ဆိုလျှင် ကျေးလက်များ ဆိတ်သုဉ်းသွားနိုင်ပါတယ်"ဟု ပြောသည်။

ယခုအဆိုအား အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးကော်မတီဝင်များ မိမိတို့မဲဆန္ဒနယ်မှာတွေ့ရှိခဲ့သော အမျိုးသမီးကိစ္စများကိုအခြေခံ၍ ပြောကြားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ တွေ့ရှိချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကျေးလက်နေသူများဖြစ်ပြီး လူဦးရေ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြောင်း၊ မြို့ပေါ်သို့ အလုပ်သွားမလုပ်ဘဲ အိုးမကွာ၊ အိမ်မကွာ သင့်တင့်မျှတသော ဝင်ငွေရရှိနိုင်ရန် နိုင်ငံစီးပွားရေးတွင် ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရာ၌ ပါဝင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း၊ ကျေးလက်အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝကို ပြောင်းလဲစေလိုသောဆန္ဒဖြင့် တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အမျိုးသမီးမှာ လူဦးရေ၏ ၅၀.၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး၊ အမှန်တကယ် အလုပ်ပေးနိုင်သူ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ အလုပ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ကျေးလက်နေ အမျိုးသမီးများ

ရင်ဆိုင်နေရသည့်အခက်ခဲများမှာ ငွေကြေးအရင်းအနှီးပံ့ပိုးမှု၊ ကျန်းမာရေးအသိပညာနှင့်ကျောင်းပညာရေးတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရှိနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသူ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်နွယ်နွယ်အောင်က လွှတ်တော်သို့ ထောက်ခံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို လျစ်လျူရှုထား၍ မရကြောင်း၊ ကျေးလက်နေ အမျိုးသမီးများ၏ လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ရန်အတွက် ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ နည်းပညာများ၊ ငွေကြေး အရင်းအနှီးပံ့ပိုးမှုများကို နိုင်ငံတော်မှ မူဝါဒများချမှတ်ပြီး လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သဖြင့် ဒေါက်တာတင်တင်ဝင်း အဆိုကို ထောက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဒေါ်နွယ်နွယ်အောင်က ဆိုသည်။

၎င်းအဆိုကို NLD ပါတီဝင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်ကြည်ညွန့်ကမူ ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ဆွေးနွေးမှုမှာ လက်ရှိတွင် အစိုးရအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အပါအဝင် တစ်နိုင်ငံလုံး စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် လိုအပ်သည့်အစီအစဉ်များကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်နေမှုကို ထင်သာမြင်သာသည့် အခြေအနေတွင် ရှိကြောင်း၊ ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ဈေးကွက်တည်တံ့အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း စသည့်ကိစ္စရပ်များသည် ဌာနအသီးသီး၊ စီမံကိန်းအသီးသီးတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိနေသည်ဟု ရှင်းပြသည်။

၎င်းက "လက်ရှိမှာ ကျေးလက်ဒေသကို ဒီလိုပဲ ပစ်ထားမယ်ဆိုရင် အင်မတန်ဆိုးဝါးမယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားမျိုး ကျွန်တော်တို့ ကြားရပါတယ်။ လက်ရှိ ကျွန်တော်တို့အစိုးရက ကျေးလက်ဒေသ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ပစ်ထားတယ်ဆိုတဲ့အမြင် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မမြင်ရပါဘူး"ဟု ပြောသည်။

ထိုသို့ ကန့်ကွက်သူ ရှိသဖြင့် လွှတ်တော်မှအဆိုကို ဆွေးနွေးသင့်၊ မသင့်ကို မတ်တပ်ရပ်ဆန္ဒပြုသည့် နည်းလမ်းဖြင့် မဲခွဲခဲ့ပြီး၊ မတ်တပ်ရပ်၍ ထောက်ခံသူ ၄၀ ဦးရှိပါက လက်ခံဆွေးနွေးမည်ဖြစ်ပြီး ၄၀ ဦးမပြည့်ပါက လက်ခံဆွေးနွေးမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ မတ်တပ်ရပ်၍ ထောက်ခံဆွေးနွေးသူ ၁၀၀ ကျော်ရှိခဲ့သဖြင့် မကြာမီ အဆိုကိုလက်ခံဆွေးနွေးမည် ဖြစ်သည်။

(ကိုးကား- The Irrawaddy Burmese Edition)

မေ ၁၊ ၂၀၁၉

ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားနေသည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသမီးလူငယ်တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ အများအပြားပေါ်ထွက်လာသည်။ မသန္ဓာရွှန်းလဲ့ရည်လို လူငယ်များသည် ဖမ်းဆီးခြိမ်းခြောက်မှုများ ရှိပေမယ့်လည်း ကြောက်ရွံ့မှုမရှိဘဲ သူတို့၏ ဆန္ဒများ၊ ယုံကြည်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ရန် အဆင်သင့်ရှိကြသည်။

မီဒီယာနဲ့ ဆက်ဆံရေးအလုပ်လုပ်နေတဲ့ မသန္ဓာရွှန်းလဲ့ရည်သည် အရှေ့တောင်အာရှ အတွက်ချီးမြှင့်တဲ့ အနာဂတ်အမျိုးသမီးများ ဆု (The Women of the Future Award) ကို ရရှိခဲ့သည်။ မသန္ဓာရွှန်းလဲ့ရည်သည် မြန်မာ၊ ကမ္ဘာဒီးယား၊ စင်္ကာပူနှင့် မလေးရှား နိုင်ငံများက ကုမ္ပဏီဒါရိုက်တာ (၂) ဦး၊ အာမခံအရာရှိ၊ ဈေးကွက်မြှင့်တင်ရေးမန်နေဂျာနှင့် အနုပညာရှင်တို့ပါဝင်သည့် ဆန်ခါတင် (၆) ဦးထဲမှ ရွေးချယ်ခံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများအတွက် ဒီဆုပေးပွဲကို စင်္ကာပူနိုင်ငံတွင် ဒုတိယအကြိမ်ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် လွန်ခဲ့သည့် (၁၃) နှစ်တည်းက စတင်ခဲ့သည့် ဒီဆုသည် မတူကွဲပြားသည့်ကဏ္ဍများက ထူးချွန်သည့် အမျိုးသမီးများကိုရှာဖွေပြီး အသိအမှတ်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဒီဆုက ကျွန်မလို တက်သစ်စ လူငယ် အမျိုးသမီး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတစ်ဦးအတွက် အရမ်း အရေးပါပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ လူငယ်တွေ၊ လယ်သမားတွေ၊ အလုပ်သမားတွေ၊ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေ၊ ရွာသားတွေနဲ့ အခြားတက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေနဲ့အတူ ကျွန်မအလုပ်ရဲ့ အရေးပါမှုကို မီးမောင်းထိုးပြလိုက်သလိုပဲ” ဟု သူမက ဆိုသည်။

“ကျွန်မတို့ရဲ့အသံတွေကို နိုင်ငံတကာက ကြားပြီး ကမ္ဘာ့အဆင့် အသိအမှတ်ပြုခံခဲ့ရပါပြီ။ အရှေ့တောင်အာရှက အခြားစွမ်းဆောင်ရည်ရှိသူတွေနဲ့အတူ ဆုချီးမြှင့်ခံရတဲ့အတွက် စိတ်လှုပ်ရှားမိပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ တိုင်းပြည်နဲ့ အနာဂတ်အတွက် လုပ်ဆောင်ဖို့ ကျွန်မရဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ ယုံကြည်ချက်တွေ တိုးမြှင့်သွားပါတယ်။” လို့ သူမက ပြောသည်။

မျိုးဆက်သစ်အတွက် အားအင်
ငင်းဆူနှင့်ပတ်သက်၍ သူမအဖို့ တာဝန်

အမျိုးသားတွေကြီးစိုးတဲ့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ လမ်းဖောက်ခြင်း

.....
ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ ရှေးအစဉ်အဆက်က အမြစ်တွယ်နေတဲ့ ဒီပြဿနာဟာ မူဝါဒဆိုးတွေ အကောင်အထည်ဖော်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါမှုထဲမှာ ပိတ်မိနေတယ်လို့ ကျွန်မတော့ ထင်တယ်။
.....”

တစ်စုံတစ်ရာမရှိသလို ချည်နှောင်မှုလည်း မရှိပါဘူး။ သူမအလုပ်သည် ကမ္ဘာ့ထိ ပိုပြီး ကျယ်ပြန့်လာစေရန်နှင့် မျိုးဆက်သစ် အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင်များ အတူယူနိုင်ရန်အတွက် ဒီဆုက သူမအပေါ် အခွင့်အရေးတစ်ခုပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

“လူတွေက ကျွန်မရဲ့အလုပ်နဲ့ ကျွန်မ ယုံကြည်ချက်ကို ကျောထောက်နောက်ခံလုပ်ပေးဖို့ အတွက် အားအင်ဖြစ်စေတယ်လို့ ကျွန်မခံစားရတယ်” ဟု သူမက ဆိုသည်။

ဒေသတွင်းရှိ စီးပွားရေးသမား၊ စွန့်ဦးတီထွင်သူ၊ ပညာရှင်၊ လူမှုရပ်ရွာလုပ်ငန်း၊ အနုပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု၊ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ၊ လမ်းညွှန်မှု၊ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးပိုင်းရှိ အမျိုးသမီးများနှင့်အတူ မီဒီယာနှင့်ဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်မှာ ဒီဆုချီးမြှင့်ခြင်းက အောင်မြင်မှုများထွက်ပေါ်လာမှာ ဖြစ်သည်။

“ကျွန်မအနေနဲ့ အရှေ့တောင်အာရှရဲ့ နိုင်ငံရေးအခြေအနေတွေနဲ့ပြဿနာတွေကို

အခြားလူငယ်အမျိုးသမီးတွေနဲ့ အမြင်ချင်း ဖလှယ်သွားပါမယ်။ ကျွန်မတို့ အမျိုးသမီး တွေဟာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပိုင်း ဆိုင်ရာ အတားအဆီးတွေကို နိုင်ငံအများစု မှာ ရင်ဆိုင်နေရပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်မှာ ကျွန်မတို့အတွက် အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုတွေ ရှိနေပါတယ်။ ဒါပေ မယ့် ဒါတွေကို ကျွန်မတို့ တွန်းလှန်နေတယ်။ ဒါကြောင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်တွေ လုပ် ပိုင်ခွင့်ပိုရလာဖို့ ကျွန်မတို့ ကြိုးစားရမှာပါ” ဟု သူမက ဆိုသည်။

ပထမဆုံးအရပ်သားအစိုးရသည် စွမ်း ဆောင်ရည်နှင့် နိုင်ငံရေးစိတ်ဝင်စားမှုကင်းမဲ့ ခြင်းအပါအဝင် စိန်ခေါ်မှုမျိုးစုံကြားမှာ အောင် မြင်မှုရရှိရန် ရုန်းကန်နေရသည်ဟု မြန်မာ နိုင်ငံ၏ လက်ရှိအခြေအနေအပေါ် သူမက သုံးသပ်သည်။

“ဒါပေမယ့်လည်း ကျွန်မမှာ မျှော်လင့် ချက်တွေ ရှိနေသေးတယ်။ ကျွန်မတို့မှာ အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်တွေ ရှိနေတယ်။ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးတွေနဲ့ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ခွင့်ကိုအလေးထားတဲ့ စဉ်းစား တွေးခေါ်တတ်တဲ့လူအနည်းငယ်အုပ်စုလေး ရှိနေတယ်။ ကျွန်မတို့အနာဂတ်က ကောင်း မွန် တဲ့အနာဂတ် ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ကျွန်မ တို့အကောင်းဆုံးဖြစ်ဖို့ဆက်ကြိုးစားရမယ်” ဟု သူမက ပြောသည်။

သူမသည် သာမန်ငယ်ရွယ်သော အမျိုး သမီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူမတွင် အားနည်း ချက် ရှိပါသည်။ လူအများက အလွယ်တကူ ပင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်း ဖက်နိုင်သည်။ သူမအနေနှင့် တက်ကြွလှုပ် ရှားသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည့်အခါ ခြိမ်း ခြောက်ခြင်းနှင့် ဖိနှိပ်ခြင်းခံရသည့် လူနည်း စုတဲ့သို့ သူမ ထပ်မံခံစားရသည်။

နိုင်ငံရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများကို အားမပေးသည့် ဒီနိုင်ငံမှာ တက်ကြွလှုပ်ရှား သူများသည် နိုင်ငံရေးအမြင်နှင့် ဝေဖန်မှု များအတွက် မတရားဖမ်းဆီးခံရမှု၊ ထောင် ကျခံရမှုများဖြစ်နိုင်သည့်အတွက် ပြည်သူ များအနေနှင့် နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စိတ် ဒဏ်ရာများ ရှိကြသည်။

စိန်ခေါ်မှုများကို ကျော်လွှား၍

“ဒီနယ်ပယ်က ကျွန်မအတွက် အသစ် ဖြစ်သလို ကန့်ကွက်မှုတွေလည်း များစွာရှိ တယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မမိသားစု၊ ပညာရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းနဲ့ ယဉ်

ဓာတ်ပုံ- သခွာရွန်းလဲ့ရည်ဖေစံဘွတ်

ကျေးမှုဆိုတဲ့ အကန့်အသတ်တွေလည်း ရှိ တယ်။ ကျွန်မရဲ့အတွေးအမြင်ကို ဖော်ပြတဲ့ အခါ လူတွေက ကျွန်မမိဘတွေကိုတောင် ကျွန်မကို ရပ်တန့်ဖို့ပြောတဲ့အထိ ဝေဖန်မှု တွေ ရှိခဲ့တယ်”လို့ သူမက ပြောသည်။ ယင်း စိန်ခေါ်မှုများကို သူမက ဇွဲကောင်းကောင်း နှင့် ကျော်လွှားခဲ့သည်။

သူမ၏စိတ်တွင် ပန်းတိုင်ရှိနှင့်ခဲ့ပြီးဖြစ် သည်။ “မတူကွဲပြားတဲ့ အသိုက်အဝန်းမှာ မျှမျှတတနဲ့ လူအခွင့်အရေးကို အမျိုးသား ဦးစားပေးတစ်ရပ်အနေနဲ့ရရှိဖို့ လူမှုဒီမို ကရေစီစံနှုန်းတွေနဲ့အညီ ဖက်ဒရယ်ပြည် ထောင်စုကို ကျွန်မလိုချင်တယ်။” သူမက ဆိုသည်။

မည်သို့ပင်အခက်အခဲများရှိသော်လည်း သူမကဲ့သို့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများသည် လူငယ်တစ်ဦး၊ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၊ တိုင်း ရင်းသားနှင့် လူနည်းစုများ၊ မသန်စွမ်းသူနှင့် လိင်စိတ်ကွဲပြားသူများအတွက် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။

“မျိုးဆက်သစ် လူငယ်တွေအနေနဲ့ အပြောင်းအလဲအတွက် သက်ရောက်မှုတွေ ကို လုပ်ဆောင်နိုင်တယ်။ စွမ်းဆောင်နိုင် တယ်ဆိုတာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဘယ်တော့မှ အထင်မသေးဖို့လိုတယ်။ တကယ်လို့ ကျွန်မတို့ရဲ့အခွင့်အရေးနဲ့ တာဝန်တွေကို သိတယ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့ကိုယ်ပိုင်နေရာ လေးအတွက် တောင်းဆိုဖို့ ဘာတွေပြင်ဆင် မှုလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ တာဝန်ခံမှုတွေရှိမှာ ဖြစ် တယ်။ ဒါဆို ကျွန်မတို့ မဆုံးရှုံးတော့ဘူး။

ကျွန်မတို့မှာ အမှောင်ချထားတဲ့ အတွေ့ အကြုံတွေ ရှိခဲ့တယ် ဒါပေမယ့် ကျွန်မတို့ မျက်လုံးတွေနဲ့ အားလုံးကြိုးစားပြီး ကြည့် မယ်ဆိုရင် အလင်းရောင်က ပိုပြီးတောက်ပ လာမှာပါ” သူမက ဆိုသည်။

အမျိုးသားကြီးစိုးတဲ့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း ကြီးကို ချိုးဖျက်ဖို့ အမျိုးသမီးများကို သူမက တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ မြန်မာ့လူဦးရေ၏ ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် အမျိုးသမီးများဖြစ်သော် လည်း အစိုးရဝန်ကြီး ၁၃၇ ယောက်တွင် (၆) ယောက်သာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ပြီး၊ လွှတ် တော်တွင် (၁၃)ယောက်သာ အမျိုးသမီး ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ရှိနေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး (၃၃၀) တွင် တစ်ယောက် သာ အမျိုးသမီးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး မှူး (၁၆၇၄၄)တွင် (၈၇)ယောက်သာ အမျိုး သမီးများ ဖြစ်သည်။

“အမျိုးသမီးတွေရဲ့နေရာက အိမ်ထဲမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လွှတ်တော်အဆောက်အအုံ ထဲမှာပါ။ ကျွန်မတို့က ကိုယ်စားပြုမှုကို ကျော်ခိုင်းမယ်ဆိုရင် ဒါက အဆင်မပြေပါ ဘူး။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ ရှေးအစဉ်အဆက်က အမြစ်တွယ်နေတဲ့ ဒီပြဿနာဟာ မူဝါဒ ဆိုးတွေ အကောင်အထည်ဖော်ပြီး ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုထဲမှာ ပိတ်မိနေလို့ ကျွန်မတော့ထင် တယ်။ ဒါက တကယ်အဆင်မပြေပါဘူး။ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ ဒီအသိုင်းအဝိုင်းကြီးကို ချိုးဖျက်ဖို့ လိုပါတယ်။”

(ကိုးကား- Myanmar Times)
ရွှေလေး ဘာသာပြန်သည်။

ကမ္ဘာကျော်တို့ရဲ့ ပြောစကား

ဓာတ်ပုံ-blog.ted.com

“နိုင်ငံရေးမှာ တစ်စုံတစ်ခုပြောချင်ရင် အမျိုးသားတွေကိုမေးပါ တစ်စုံတစ်ခု ပြီးမြောက်ချင်ရင် အမျိုးသမီးတွေကို မေးပါ”

----- Margaret Thatcher

ကျား-မရေးရာခွဲခြားမှုတချို့ရှိနေသည့် နာဂစ်လွန်ကာလ လူမှုဘဝ

မေ ၁၆၊ ၂၀၁၉

နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက်ပို၍ ထိခိုက်မှုခံခဲ့ရပြီး ဘေးအန္တရာယ်အလွန် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများတွင် အမျိုးသားများအပေါ် ဘက်လိုက်မှုများရှိနေသည်ဟု “နာဂစ်လွန်ကာလ လူမှုဘဝအကျိုးဆက်များ လေ့လာဆန်းစစ်မှု သုတေသန”အရ သိရသည်။

ယင်းသုတေသနသည် နာဂစ်မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ခဲ့သည့် (၁၁) နှစ်ပြည့်သည့် ယခုလတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဆယ်နှစ်တာကာလအထိ နာဂစ်မုန်တိုင်းနှင့် ကူညီထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်များ၏ ထိရောက်မှု၊ သက်ရောက်မှုများနှင့် မုန်တိုင်းဒဏ်သင့်ဒေသများ၏ အခြေအနေများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာ၍ သုတေသနပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသုတေသနထဲတွင် ကျား-မရေးရာ ရှုထောင့်ဖြင့် လေ့လာတွေ့ရှိမှုအရ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးသေဆုံးမှုပိုများပြီး မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခဲ့သည့်တွင် သေဆုံးခဲ့သူများ၏ ၆၁ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ရေးသား ထားသည်။

ထို့အပြင် ဘေးအန္တရာယ်အလွန် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကို အမျိုးသားများက စိုးမိုးထားဟန်ရှိပြီး ၎င်းသည် အမျိုးသားများဘက်သို့ ဘက်လိုက်မှုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သလို အမျိုးသမီးများ၏လိုအပ်ချက်နှင့် အသက်မွေးမှုများကို ထိခိုက်နစ်နာစေသည်ဟု သုတေသနအရ သိရသည်။ ဘေးအန္တရာယ်အလွန် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အထောက်အပံ့များတွင် တချို့ဆောင်ရွက်ချက်များ (ဥပမာ- ရေနံရေဆိုးစနစ်)သည် အမျိုးသားများနည်းတူသို့မဟုတ် အမျိုးသားများထက်ပိုပြီး အကျိုးဖြစ်စေသော်လည်း အမျိုးသမီးများအတွက် သီးသန့်ရည်ရွယ်သော ထောက်ပံ့မှုများနည်းပါးသည်ဟု သုတေသနက တွေ့ရှိသည်။

ကျား-မကဏ္ဍနှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှုအပိုင်းမှာလည်း အမျိုးသမီးများ ငွေချေးနိုင်မှုကို သက်ရောက်နေသော လူမှုကန့်သတ်ချက်များနှင့် ဖိအားများရှိနေဆဲဖြစ်သည်ဟု သုတေသနက ထောက်ပြသည်။ တချို့သင်တန်းအစီအစဉ်များ (ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဓွေးမြူရေး သင်တန်းများ)ဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားသော ချေးငွေအစီအစဉ်များသည် အမျိုးသမီးများ၏ အိမ်မှုကိစ္စများကြောင့် သင်တန်းတွင်မပါဝင်နိုင်လျှင် ချေးငွေမရနိုင်သည့်အဖြစ်မျိုး ရှိနေသည်။ အမျိုးသမီးအဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့သည့် အသေးစားငွေချေးအစီအစဉ်ကတော့ အမျိုးသမီးများအတွက် ရည်ရွယ်သော အထင်ရှားဆုံး လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ယင်းသုတေသနကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်မြန်မာနှင့် ပညာအလင်းပွင့်မြန်မာသုတေသနဖောင်ဒေးရှင်း (EMReF) တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရွှေလေး

၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ အမျိုးသမီးကဏ္ဍမြှင့်တင်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကျင်းပ

မေ ၉၊ ၂၀၁၉

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်မည့် အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်လောင်းများကို အားပေးပံ့ပိုးခြင်းနှင့် အမုန်းစကားနှင့် မမှန်ကန်သော သတင်းအချက်အလက်များ တိုက်ဖျက်ခြင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မေလ (၈) ရက်နေ့က နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အနေဖြင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း (၂၀၁၉-၂၀၂၂) တွင် အမျိုးသမီးများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် မသန်စွမ်းသူများအားလုံး ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရန်အတွက် ကဏ္ဍစုံမှ ပါဝင်ပတ်သက်သူများနှင့် ဆက်ဆံခြင်း၊ အားလုံးပါဝင်မှုမြှင့်တင်ခြင်း အခန်းများကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲ၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌ ဦးလှသိန်းက ဆိုသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီ (၉၁) ခုမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း (၆၀၃၈) ဦးတို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သူများတွင် အမျိုးသမီးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း (၇၉၃) ဦး ပါဝင်ခဲ့ပြီး (၁၅၅) ဦး အနိုင်ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲအဆင့်ဆင့်နှင့် မဲရုံမှူး၊ ဒု-မဲရုံမှူး၊ မဲရုံအဖွဲ့ဝင်များ တာဝန်ပေးအပ်ရာတွင်လည်း အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု တိုးတက်လာအောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း ပြောသည်။

ရွေးကောက်ပွဲကာလတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် မဲဆွယ်စည်းရုံးမှု ပြုလုပ်ကြမည်ဖြစ်ရာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အမုန်းစကားများ၊ သတင်းမှားများဖြင့်တိုက်ခိုက်မှုများ မပြုလုပ်ကြရန်လိုကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌဦးလှသိန်းကပြောသည်။ တက်ရောက်လာသူများက ကျား-မ တန်းတူညီမျှရေး၊ အမျိုးသမီးကဏ္ဍမြှင့်တင်ရေးနှင့် အမုန်းစကားနှင့် မမှန်ကန်သော သတင်းအချက်အလက်များကို တိုက်ဖျက်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ဆွေးနွေးအကြံပြုခဲ့ကြသည်။